

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknel minden egyes szóért, minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknel:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—
fél oldal ... » 16.— | nyolczad oldal » 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Mi lesz velünk?

A népiskolai ügyet illetőleg különösen három kérdés vár a közel jövőben megoldásra. Az új népiskolai javaslat, a *felekezeti* tanítók fizetésének rendezése és a nyugdíj-törvény revíziója.

Mindezen kérdéseket a tanítóság alaposan megbeszélte már és egy teljesen kialakult közvéleményt alkotott.

Nincs nézetkülönbség abban, hogy a magyar népoktatást *nemzeti*bbé kell tenni. Jobban, erőteljesebben ki kell domborítani népnevelésünkben a *nemzeti* jelleget. Tény, hogy a jelenlegi népoktatásügyi törvényeinkkel nem értük el azt, amit ezen tekintetben tőlük vártunk. Nap-nap után merülnek föl oly jelenségek, amelyek hangosan követelik, hogy a mainál határozottabb intézkedésekre van szükség. De ne essünk megint a régi hibába, hogy *fél* munkát végzünk, mert újból elmúlik majd néhány évtized anélkül, hogy a kívánt sikert elérjük volna. Messzire kimagasló mozzanat volt az új népiskolai javaslat előkészítése és tárgyalása alkalmával az az állásfoglalás, amelyet a magyar katolikus tanítóság egyeteme nevében a magyar kath. *tanügyi tanács* képviselt. A magyar katolikus tanítóság erős alapokon nyugvó megoldást kíván, olyat, amely a *nagy nemzeti ideál fenségének* megfelelő, mert nincs mitől félnie; biztos tudatában van annak, hogy a magyar kath. iskola amint ezer éven át a nemzeti élettel egybeforrva nevelte a hősi magyar nemzetet, amely a fél világgal dacolt, erkölcsi és jellembeli ereje tisztelt és csodált volt, azonképen a jövőben is azon irányban fog megkétszereződött eréllyel munkálkodni, amelyben *nagyságát és boldogulását* biztosítva látja. Mily szépen nyer ezen törekvés kifejezést a kath. népiskolák részére most kiadott *tanítástervekben* is, amikor a népiskola összes tanulmányi anyagát a) a *nemzeti élet ideális* és b) a *nemzeti élet gyakorlati tárgyaira osztja*. Ime így akarja és fogja is a magyar kath. népiskola a *nemzeti* eszmét érvényre juttatni.

Első tehát a kath. tanügyi tanács javaslatával,

ez az az ideális, de egyszermind realis alap, amelyen a magyar *nemzeti* állam legbiztosabban kiépülhet!

A második kérdés a felekezeti tanítók *fizetésének* ügye. Huszonnégy éve, hogy tanító vagyok és 24 éve, hogy a tanítóság nyomoruságos anyagi helyzetének panaszát hallom. Hát ennyi idő sem volt még elég arra, hogy a tanítóság mostoha helyzetén segítsenek? Vagy nem jogos a panaszunk? Avagy talán az ügy, melyet szolgálunk, nem elég fontos arra nézve, hogy munkásait a kellő gondozásban részesítsék? Bizony hosszú, nagyon bosszú ideje már, hogy panaszkodunk, olyanmilyra, hogy a társadalom már meg is szokta és talán azért nem is hallgatnak meg. De, hogyné panaszkodjunk, ha a *nélkülözés* fáj és a fájdalom kitör. Az egész országban mindenki érzi, mily nehéz a *megélhetés*. Minden *drága* és a drágaság olyanmilyra emelkedik, hogy már szinte elni sem lehet. Elismerik ezt mindenütt, hisz tudjuk, hogy *drágasági* pótlékokat utalványoztak a tisztviselőknél, de hogy a *tanítók* is kaptak volna, nem tudom. A drágaság következménye, hogy mindenki meghuzza magát, takarekoskodik ott, ahol csak lehet és így a tanítói mellekjövedelem, magántanítás már nincs is. Hogyan éljen meg tehát a tanító nagyobbreszt több családtaggal szegényes, nyomoruságos fizetéséből. *Tizenöt* évvel ezelőtt hirdette már a *függetlenségi* párt, hogy a magyar tanító fizetése *600 forintnál* kevesebb nem lehet és még ma is tanítóságunk zöme a *800 koronánál* tart. Jogos-e tehát a panaszunk? Hivatásunk fontosságát is elismerik, hisz iskolákat állítunk, tanítókat alkalmaznak, csak róluk nem gondoskodnak kellőképen. Ne legyünk azonban igazságtalanok, mert hisz a magyar tanítóság egy részéről úgy, ahogy, mégis gondoskodtak. *«De mi lesz velünk?»* Hát Magyarországon csak 5000 tanító van, csak ezek munkálkodnak a magyar ifjuság nemzeti nevelésén, csak ezek vezetnek oly kulturális munkát, amelyet nagyobb fizetéssel honorálni méltányos? Istenem, mennyit küzdöttek, szenvedtek atyáink a nagy eszmékért: szabadság,

testvériség és egyenlőség. Hát ez az egyenlőség?! Nem így kell banni egy és ugyanazon hivatást szolgáló honpolgárokkal, akiknek munkájára a haza legdrágább kincse, az *ifjúság* bízva van. Hisz ők lelkük gondolatait, szívük érzelmeit öntik a reájuk bízottakba. Mily fontos azért, hogy lelkük a mindennapi kenyérgondoktól megkönnyebbülve érintkezzen velük, hogy így az *eszményi* fölfogás iránt fogékonyabb legyen, hogy szívét ne a keserűség, ne a fájdalom gyötörje, hogy életkedvet, örömet, mosolyt hozzon az ártatlan gyermekek körébe. Mindig halljuk, hogy mi *felekezeti* tanítók vagyunk, hadd gondoskodjunk rólunk tehát az iskolát fenntartó hitfelekezettől. De nem az állam kötelessége-e, segíteni ott, ahol arra a szükség mutatkozik. Eleg szép, hogy a hitfelekezetek áldozatkészégük legvégső határáig mennek és ahol lehet, ott ugyanis segítenek a tanítón, de ahol a legjobb akarat mellett sem lehet, miért szenvedjen az ártatlan tanító és kára legyen általa a nemzet köznevelődésének. Azt is mondják, hogy akkor adják át az iskolát az államnak. Mintha bizony ezzel az állam kasszája nyerne. A kántori jövedelmet is emlegetik, pedig a kántori állások az összes felekezeti tanítóságához viszonyítva döntők nem lehetnek és bizony kevés is az oly kántori állás, amely irigylésre méltó volna, különösen ha azon terhes és állandó lekötöttséget is figyelembe vesszük, amellyel az jár. De elvégre is, ez oly *mellékes* jövedelem, amely a tanítói kötelemnek teljesítéséért nem jár, hanem külön munkát honorál. Nem lehet tehát az ügyet másképpen eldönteni, mint azon egyszerű elv alapján, hogy egyenlő munka után az egyenlő *elismerés* a jogos. *Egy* hazának vagyunk hű fiait, *egy* közös szent célt szolgálunk — legyen tehát *egyenlő* a jutalmunk is!

Nyugdíjügyünk éveken át van már napirenden, anélkül, hogy a megoldáshoz közelebb jutottunk volna, pedig ez nem sok nehézséggel járna. A nehézségek minden dologban ott kezdődnek, amikor a pénz kérdése lép előtérbe. Nyugdíjalapunk pedig oly tekintélyes összeg, hogy a kedvezőbb igényeket a tett számítások szerint kibírja. *És még sem mozoa a föld!* Vajjon miért?! Azt sem lehet állítani, hogy a tanítóság túlságos óhajokkal lépett volna elő, hisz több oldalról még az évi hozzájárulás mérsékelt emelését is javaslatba hozták. A mostani állapotot fenntartani pedig teljesen lehetetlen, ezt senki sem akarhatja, mert ebben oly intézkedések vannak, amelyek a felekezeti, nevezetesen a katolikus kántortanítókra nézve valóságos *amikum*. Nem tudja az ember mit gondoljon, ha a nyugdíjtörvénynek a kántortanítókra vonatkozó intézkedéseit olvassa, vajjon igazán a kántortanítók megrövidítése volt-e a cél, avagy pedig a törvénybe foglalt intézkedések következményeit elegendően meg nem fontolták. Csodálom azt is, hogy már eddig is nem találtak alkalmas módot arra, hogy a már annyiszor hangoztatott és az illetékes helyre föl is terjesztett, mindenki által elismert és tarthatatlannak bizonyult *sérel-*

meket rövid úton nem orvosolták. Nem akarok itt újból az *egyenlőségre* hivatkozni, hogy Magyarország minden tanítóját amint *egyenlő* fizetés, épen úgy *egyenlő nyugdíj* is illet, mert ez oly tiszta dolog, hogy erről vitatkozni sem lehet. De hogy a kath. kántortanító hogyan jön hozzá, hogy 30 vagy még több évi szolgálata után nyugdíjigénye az alája rendelt 5–10 éves osztálytanítónál kevesebb legyen, mert tanítói fizetése a minimumnál kevesebb volt és a korpótlékot a hiány kiegészítésére fordítják, az megérteni nem lehet és ez nem is lehet másképpen, mint úgy, hogy itt a törvény rendelkezéseinél hiba történt. Nem hiszem, hogy ez így maradjon és hogy kántortanítóink ezért kárpótlást ne kapjanak. De *mulik* az idő, a *revízió* késik, kántortanítóink szenvednek, azért ne mulasszuk el a kérdést napirenden tartani és annak elintézését, míhelyt a helyzet lehetővé teszi, szorgalmazni, mert nincs sürgösebb ügy ennél: ettől függ a nehéz munkában kidőlt tanítótövéreink sorsa, ez teszi némileg elviselhetővé özvegyeink és árváink nyomorát. A kath. *tanügyi tanácsnak*, ezen mindnyájunk *mely halájára* érdemes fáradhatatlan testületnek, melynek nevéhez kath. tanításügyünknek annyi alkotása fűződik immár, lesz gondja rá, hogy *jogos* érdekeinket kellő eréllyel *védje* és a kedvező megoldást *siettesse*.

Pozsony.

Mihálicska János.

Nyelvtanítás a magyarajkú népiskolákban.

Oktatásügyi lapjainkban egyre-másra jelennek meg cikkek, melyekben a nyelvtan, illetve a magyar nyelvtanításról mondják el érdemes kartársaim véleményüket.

A hozzászólók legnagyobb része tüzzel-vassal ki szeretné irtani a mai értelemben vett nyelvtant a népiskola tantárgyai közül. Ez túlzás. Amilyen nagy baj a túlságos gramatizálás, épen oly nagy baj lenne annak teljes mellőzése, mivel öntudatosan, helyesen csak az írhat, aki tisztában van a nyelv főbb törvényeivel.

A cikkírók legnagyobb része azt mondja, hogy nagy pedagógiatlanságra vall az, hogy nemcsak nyelvet, hanem nyelvtant is tanítunk. Azt mondják, nyelvtan nem kell. Tanítsuk meg a népiskola növendékeit arra, hogy gondolataikat helyesen fejezzék ki és a szavakat helyesen írják le; de nyelvtani törvényt soha és semmi körülmények között se halljanak tanítványaink az iskolában. Ez így elmondva, mind nagyon szépen hangzik, azonban az a baj, hogy a hozzászólók egyike sem mondja el, hogy tulajdonképpen a nyelvtani törvények nélkül hogyan és mi módon tehetjük tanítványainkat öntudatos helyesírókká. Erre szeretném én a feleletet megtalálni kartársaim cikkeiben. Erről pedig egyik sem beszél. Ezt egyik cikkében sem találok meg.

Másfél évtizedet meghaladó időt töltöttem tanítói pályámon és azon meggyőződésre jutot-

tam, hogy csak azon tanítványaim tudták gondolataikat a nyelv szellemének megfelelően kifejezni, illetve azokat helyesen leírni, akik nyelvünk elemeivel teljesen tisztában voltak. Természetesen nem arra helyeztem a fősúlyt, hogy növendékeimet szabálydarálókká képezzem, hanem arra, hogy első sorban a szavak értelmével, továbbá azok származásával tisztában legyenek.

Szóképzés, szóragozás és a mondatok megismertetése nélkül öntudatos helyesíróvá senkit sem tehetünk.

Schön kartársam az egyedüli, aki leírta, hogy mint ismerteti meg a mondat fogalmát. Ismertetése hiányos, tehát nem ment a kritikától, mivel a névelőt csak úgy egyszerűen elhagyni még sem lehet, amint ő tette fölvevett mondataiban. Az én magyarnyelvi érzékem soha sem fogja megengedni, hogy így írassak vagy beszéltessek: Golyó gurul. Kréta eltörik stb. Ezt a gyermekeknek így elmondani vagy leírni soha sem szabad; mert föltétlenül megkivánom, hogy a golyó meg a kréta előtt ott legyen az «a» névelő is. Így is beszél a gyermek magyarul.

Kis Endre kartársam és vele még néhányan a ből-ből-val-vel-ság-ség stb.-vel van megakadva. Szerinte ez mind elillan a gyermek agyából. Ha ő ezt egyik napon tanította, másnap már semmit sem tudtak belőle növendékei. Ha így van, úgy ott más a bibi. Ott a tanítványok az első napon sem tudták azt és így következésképpen másik, sőt a harmadik napon sem tudhatták.

Egyik-másik cikkező írása első részében kijelenti, hogy nem kell nyelvtan. Cikke derekán már enged valamit kijelentéséből s végül meg már a gyakori szóelemzést is követeli s ezzel a nagy hü-hóval tett kijelentését, melylyel a nyelvtant száműzni óhajtja, egyszerűbe visszavonta.

Egyáltalán nem törődöm azzal, ha maradisággal is vádolnak, de nem szégyenlem kimondani, hogy az elemi iskolában igen is szükség van némi nyelvtanra; mert mint már említettem is, nyelvtan nélkül öntudatos helyesíróvá senki sem lehet. A helyesírásnak egyik alapköve a szóragozás és szóképzés, mivel a helyesírás tudománya leginkább e kettőn alapszik. Igaz ugyan, hogy ez ellen azt hozzák föl érvül, hogy mi fölnöttek, midőn írunk, soha sem gondolunk arra, hogy a mondat egyik része alany stb., vagy ez a szó ragos szó, amaz meg képzett vagy tőszó. Ebben igazuk van az ellenérvölöknek, csupán azt nem modják meg, *hogy miért nem gondolunk erre?* Hát kérem szeretettel, csupán azért, mivel már szinte e vérünkbe ment át, hogy ide, meg oda vesszöz kell, ezt vagy azt a szót így vagy úgy kell leírni. Egyébként ne szégyeneljük bevallani, hogy arra is van eset, hogy néha-néha gondolunk arra is, hogy egyik-másik szót hogyan kell helyesen kiírni, és miért így és nem más-képen.

Szerény véleményem szerint tehát igenis szükségünk van nyelvtani magyarázatokra, tehát

elemi nyelvtanra, a népiskolában, mert csak így érhetjük el, hogy a gyermekek a nyelvvalakokat írásközben helyesen fogják használni: «*A nyelvtan a helyesírás egyszeregye*».

Mindamellett nem szeretném, ha egyik-másik olvasóm félreértené szándékomat s a nyelvtan mellett való érvelésemből azt magyarázná ki, hogy a régi rendszert óhajtom teljesen fenntartani. Ez egyáltalában nem célom, mivel magam is beismerem, hogy a régi rendszeren, az úgynevezett szabálydaráláson, változtatni kell. Ami a nyelvtan tanításnál jönak bizonyult, tartasuk meg, ami pedig hasznavehetetlen s csak a gyermek agyát terheli, hagyjuk el.

Most már az a kérdés, hogy a nyelvtanból mulhatatlanul mire van szükségünk? Ez a legfontosabb s épen erre nem találok a feleletet kartársaim cikkeiben.

Teljesen céltalannak tartom, hogy elejétől végig leírjam, hogy mit kívánok én a nyelvtanból a népiskolában előadatni, mivel álláspontom teljesen meggyezik *a katolikus iskolák részére helybenhagyott tantervben foglaltakkal*. Annyi nyelvtani ismeretre, mint amennyi ott föl van véve, mulhatatlanul szükség van.

Erdemesnek tartom még megjegyezni, hogy a képzésre és ragozásra kell különös gondot fordítanunk s itt is különösen azon szavaknál, melyeket nem úgy ejtjük ki, mint a hogy kiírjuk. Pl. mondjuk: szabacesség, kösség, boloncság, egész-ség, ölesd, ireds, taresd stb. Kiírni pedig így írjuk: szabadság, község, bolondság, egészség, öltsd, irtsd, tartsd stb. Most már ha a nyelvtant száműznénk, úgy minden egyes szó leírását külön-külön kellene a gyermeknek megtanulni, míg így, ha tudja mi a szó töve s milyen rag vagy képzöz jár utána, minden nehézség nélkül fogja ezeket s az ezekhez hasonló szavakat leírni.

Természetes, hogy nyelvtani szabályok szer-telen beemléztetésének híve nem vagyok, s csupán annyi nyelvtani anyagot óhajtok a népiskolában feldolgoztatni, amennyi az *öntudatos helyesírás-hoz, a magyar nyelv szellemének megfelelő szó és írásbeli fogalmazáshoz okvetlen* szükséges. Egy szóval annyit, amennyit az új tantervünk meg-kíván.

Nagyvárad.

Szentkeresztly Tivadár.

Népiskolai ifjúsági könyvtárak beszer-zéséről.

A Szent-István-Társulat összeállította a nép-iskolai ifjúsági könyvtárak jegyzékét, most tehát meg-lehet már azokat rendelni.

Az első typus átlag 200 korona, mely 6 évi törlesztésre kapható, évenként 33 kor. 33 fillér fizetésért.

A könyvek olyanok, melyeket arra hivatott ma-gyar írók alkották a hazafias érzület ébrentartá-sára és a gyermeklélek vallás-erkölcsös épülésére.

Állítsuk föl ezen ifjúsági könyvtárt, melynek egyszerre való fölállítására általánosan lehetővé lenne tenni az, hogy a gyermekvilág és az ifjúság körében az irodalomnak, a tudásnak s így a könyvnek is becsülete és szeretete biztosított legyen.

Kívánatos, hogy ezen ifjúsági könyvtárt minden iskola megrendelje, kell tanulni, olvasni a gyermeknek, hadd növelje tudását, hisz az olvasás adja meg mindenkinek a szellemi tudást és a műveltséget.

A gyermek szívesen olvas, sőt a szülő is. A teli hosszú unalmas esték, a vasárnap délutánok arra valók. Töltsék azokat hasznos dolgokkal, vonjuk el ezáltal őket a rossz tarsaságú helyektől, a kocsimáktól, fonoházaktól stb.

A gyermek otthon fölolvasson, gyakorolja magát legalább az értelmes és jó olvasásban, a család szívesen hallgassa, epül a hazafias és vallás-erkölcsös olvasmányokon s alig várja, ha kiolvasták, hogy ismét újat kaphasson.

Kendeljük meg tehát az első typut legalább, 33 korona 33 fillér csak kerül valahonnan.

Természetes mindeure az a válasz, nincs pénz. Ez a legkönnyebb felelet, cselekedet: a közönyösség. Akarmi kell csak s lehet találni módot a beszerzésre.

1. Be kellene venni a hitközség vagy iskola évi költségvetésébe a 33 kor. 33 fillért. Ez a csekély összeg nem tenné nagy különbséget, nem kívánna pótlódó emelkedést.

2. Iskolai ünnepélyeket, multságokat, majális, bált, színi előadásokat, fölolvassásokat stb. kellene tartani belepti díjjal, s a 33 kor. 33 fillér egy éven összegyűl.

3. Barjuk adakozásra a lelkes, áldozatkész tanúbarátokat, jobbmodu gazdákat stb. és így összegyűjthetünk majd 33 kor. 33 fillért. Végül 4. Szedjük a vagyonosabb olvasóktól 1 korona évi díjat, mi nem sok, azt szívesen megadják.

Szóval akarat kell, az aztán talál módot a beszerzésre, csak nem kell közönyösnek lenni, nem kell félni, megijedni mindentől, hanem erős elhatározással, lelkesedéssel, buzgalommal lássunk hozzá, teremtsük elő azt a csekély évi törlesztési összeget és lesz szép könyvtárunk, olvasni fognak gyermekeink és híveink, erősödik hite, hazafisága, s ez elég nekünk. Lassankint azonban belátja a nép e könyvtár szükséges és hasznos voltát, szívesen áldoz a II. typusra, sőt hálaival emlegeti a beszerzők neveit. Nagy Béla.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. A vácszegyházmegyei *csevegő-hátsani* kerület róm. kath. tanítóegyesület folyó évi közgyűlést szeptember hó 14-én N. Szirákon a róm. kath. iskolában délelőtt 10 órakor ugyanott megelőző szentmisével fogja megtartani, melyre a tanítóegyesület egyházi és világi tagjai tisztelettel meghívottak. A közgyűlés tárgysorozata körrel általánosan köröztetik. Verseghy, augusztus hó 31-én. *Kraemer János*, tanító, egyesületi elnök.

Meghívó. A *Devecser-Városi* ker. róm. kath. tanító-

egylet (alakulóban) őszi közgyűlését f. hó 14-én tartja meg Devecserben a következő tárgysorozattal: 1. Szentmise. 2. Elnöki megnyitó. 3. A múlt ülés jegyzőkönyvének fölolvassása s hitelesítése. 4. A veszpréme gyházmegyei róm. kath. tanítóegylet idei közgyűlésének lefolyásáról jelentést tesz Gombás S. egyleti tag, küldött. 5. Az alapszabálytervezet megvitatása. 6. Czuczay E. egyleti tag próbatanítást tart a földrajzból. 7. Kató J. egyleti tag fölolvassást tart. 8. Acs J. egyleti tag gyakorlati előadást tart. 9. Stangl S. egyleti tag fölolvassást. 10. Indítványok. A közgyűlésre az egylet tagjai tisztelettel meghívom. (Közébed Bellovicsnál, Kisjenő, 1905. szeptember 3. *Ober János*, id. elnök.

Meghívó. A szombathely-egyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület 1905. évi szeptember hó 12-én délelőtt 9 órakor Szombathelyen a vármegyeháza nagytermében tartja meg rendes évi (XXII.) közgyűlést, melyre így az alapító-, pártoló- és rendes tagokat, mint a nevelés- és oktatásügy barátait tisztelettel meghívom. **Tárgysorozat:** 1. Az elnök megnyitja a közgyűlést. 2. Kívánatra a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyve fölolvassatik. 3. Az elnök évi jelentése. 4. Az egyesület pénztárosa a központi bizottság által már fölívizsgált számadásáról jelentést tesz és fölmentés megadása. 5. A bíráló-bizottság jelentése és a pályadíjak odaítélése. 6. Nevelés- és tanítási tétel kiütése a jövő egyesületi évre. 7. A közgyűlés előtt bejelentett s a központi bizottság által megelőzőleg tárgyalott indítványok fölött határozathozatal. A közgyűlést reggel 8 órakor szentmise előzi meg. Ezt nyomban követi Kovács Sándor sági kántortanító gyakorlati tanítása a püspöki iskolában. Szívesen értesítem a t. tagtársakat, hogy fölterjesztésemre megyés püspök urunk ó méltósága a főhatósága alá tartozó népoktatási intézetekben szeptember hó 11. és 12-ére, a távollakóknak 13-ára is, iskolai szünetet adott. Sarvár, 1905. aug. hó 20-án. *Barabás György*, egy. elnök.

Meghívó. Az érsekújvári róm. kath. népnevelők egyesülete, mely áll az érsekújvári, vágsellyei, udvardi, úrményi esp. ker. tanítói köréből, f. évi szeptember hó 21-én Érsekújvárott, az «Arany Oroszlán» szálló dísztermében tartja főnnállása óta XXIV. évi rendes közgyűlést, melyre az egyesület tagjait s a kath. népoktatásügy barátait tisztelettel meghívjuk. **Tárgysorozat:** Délelőtt 9 órakor szentmise a plébániatemplomban. 1. Hymnus. 2. Elnöki megnyitó és jelentés. 3. Vaszary Kolos élete és működése. Irta és fölolvassa Jernei János vágsellyei káplán. 4. Pápai hymnus. 5. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése, pénztárvizsgáló bizottság kiküldése. 6. Az elemi- és középiskola összefüggése s az ezzel kapcsolatos teendők. Előadó Finta Ferenc közs. kath. főgimnáziumi igazgató. 7. Szentgyörgyi Ferenc volt soókszelőcei főtanító emlékezete. Tartja Fehér János hosszúfalusi tanító. 8. Vallás-erkölyi nevelés és oktatás akadályai, az évvégi iskolai mulasztások okai s azok megszüntetését célzó intézkedés. Előadó Radó Pál királyrévi főtanító. 9. Pénztárvizsgáló bizottság, pénztáros, könyvtáros jelentése. 10. Társelnök, II. jegyző választása. 11. Indítványok: a) A püspökladányi tanítói kör indítványa a magyar nyelv iskolai használatáról. Pártolásra ajánlja az érsekújvári kör. b) A központi bizottsági tagok fuvar- és napi-díjának az egyesületi pénztárból való kijáratása. c) Egyesületünk 25 éves főnnállásának megünneplését előkészítő bizottság kijelölése. d) Egyesületi értesítőnk ügye. e) Egyéb indítványok, föl szólalások, melyek a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg az egyesületi elnökhöz intézendők. 12. Szózat. Farkasd Udvard, 1905. aug. hó *Szabó János*, egy. elnök. *Jónás Ferenc*, egy. főjegyző.

Meghívó. A «Magyaróvárvidéki róm. kath. néptanítóegyesület» f. évi szeptember hó 14-én délelőtt 10 órakor Mosonszolnokon, az iskola tantermében tartja rendes évi közgyűlést, melyre az egyesület mindenrendű tagjai és a tanügy iránt érdeklődők ezenel tisztelettel meghívottak. Ugyanese fenti napon és helyen fél 9 órakor választmányi ülés tartatik. E közgyűlésen a gregorian-énekről tart szakelőadást nt. *Glatich Pál* pápai kamarás úr: a phonomikáról *Oreges Kálmán* győregyházmegyei segédtanfelügyelő, gyak.-iskolai tanító úr.

IRODALOM.

Általános és Részletes Oktatástan.

A rom. és görög szertartású kath. népiskolák új tantervei megjelentek és a nagymélt. püspöki kar magas rendelétől ezen iskolákban megkezdődik tökéletes életbelepítésük.

Igen fontos, hogy e tantervek szellemének és módszerének megfelelő tankönyvekhez jussanak iskoláink és a tanítók. A Szent-István-Társulat erről is gondoskodik. A kiadásában megjelent *Dreiszigler-féle Általános és Részletes Oktatástan* (ára 2 kor.) teljesen ezen új tanterv alapján áll. Aki e könyvet áttanulmányozza, egyszersmind az új tanterv szellemébe hatol bele.

Az új tanterv *osztatlan* (egy- és kéttanítós) *iskolák számára* készült részének részletes és alapos magyarázatát pedig *Dreisziglernek Utmutató a Mócsy-Petronác és Schultz-féle kath. Olvasó- és Tankönyv használatához* (ára 2 kor.) című, ugyancsak a Szent-István-Társulatnál (Szentkirályi-u. 28b) megjelent és kapható műve foglalja magában. E munka részletesen feldolgozza az osztatlan iskolák olvasási, nyelvtani, földrajz-történet-alkotmánytani, természetrajzi és természetismereti, gazdaság- és egészségügyi anyagát is. Természetesen tehát részletes tanterv alapjául is szolgál, s emellett órarendet is ad.

Tanítóképzőintézetek, tanítók és iskolavezetők tehát nemcsak önmaguknak tesznek szolgálatot, hanem az ügy javát szolgálják, ha az e tekintetben egyedül álló s minden tekintetben jeles, a szakkritika által nagy elismeréssel fogadott munkákat megrendelik.

Kath. «Falusi iskolások Olvasó- és Tankönyve». V. kiadás. Az új tanterv szerint összeállította és írta *Ember Károly*. Kiadja a Szent-István-Társulat. Ára 88 fillér. Ugyanezen tankönyvnek német fordítása most hagyta el a sajtót. A fordítás munkáját Székely Károly tanító végezte. A német nyelvű kiadás ára 1 K 40 fillér.

Magyar nyelv és fogalmazás kézikönyve. Az új tanterv szerint írta *Ember Károly*. I. füzet a II. osztály számára. II. füzet a III.—IV. osztály számára. III. füzet az V.—VI. osztály számára. A Szent-István-Társulat kiadása. E könyv rövid idő alatt a IV. kiadást érte meg, amely körülmény fölöslegessé teszi azt, hogy a könyv használhatóságát hosszadalmasan ismertessük.

Megjelent *«Az olvasás-írás vezérkönyve a fonémimika szerint»*. Írta *Klinda Károly* tanítóképző-intézeti gyakorló iskolai tanító, az elméleti s gyakorlati módszertan tanára. Kiadja a Szent-István-Társulat. Ára 1 kor. 20 fillér. E könyvet a jövő számban részletesen ismertetjük.

A *Szent-István-Társulat* kiadásában megjelent: **Hangutánzó magyar ABC.** Szerkesztették: *Uveges* Kálmán és *Wiemann* Béla tanítók. Ára kötvé 50 fillér.

VEGYESEK.

A miniszter köszönete. A közoktatási miniszter Seres Márton vendéglősnek, a kassai római katolikus tanító-intézeti szegénysorsu növendékek részére ingyen étkezés által nyújtott segélyéért elismerő köszönetét fejezte ki.

Nemesceľu alapítvány. Dr. *Lessenyey* Ferenc, pápai praelátus, kanonok a múlt évben a szatmári egyházmegye megalapításának 100-ik évfordulója alkalmából születési helyén, *Orlamán* elemi népiskolát építtetett saját költségen. Az elszegényedett hitközséggel most ismét érezte a praelátus úr jótékonyágát, midőn az iskolában a téli idény alatt szükséges fűtésről kívánván gondoskodni, e célra 200 korona alapítványt tett.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Ó-lehotai kántortanító állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: 2 szoba, 1 konyha, 1 kamra, istálló, kis kert, kis szántó, 14 hold erdő, hitközségtől 250 kor. 30 fill., 20 p. m. rozs, tűzifaátalány 42 kor., szénából 12 kor., stóla-, offertorium-, koledából 90—100 kor., államsegélyből 226 kor., tandíjból 60—70 tanköteles után 2—2 koronát számítva 120—140 korona. A kántortanítói választás f. é. *szepember 21-én* ejtetik meg. **Ó-Lehota** (Nyitra megye, u. p. Nagy-Modró) róm. kath. *iskolaszék.* 489 1—2

Faj-Kürth (Bars m.) róm. kath. iskolaszéke a kántortanítói állomásra pályázatot hirdet. A lakás áll 2 padlózott szoba, zárt konyha, kamra, pince és istálló, 9 kat. hold 782 □ öl szántóföld, melyet maga művel 120 kor., 3 hekt. lit. rozs 40 kor., államsegély 286 kor., községtől 340 kor., stóla 40 kor., ágybér 10 kor., 632 □ öl kert, iskola fűtésre 8 méter keményfa és 37 kor. 80 fill. pénz. tandíjból bejön 70 korona. Kérvények az *iskolaszék* címére küldendők. Állomás azonnal elfoglalható. 480 1—1

Varra-Súr (főkközség) róm. kath. tót-magyar osztatlan népiskolájában megüresedett tanítói állomásra *szepember 24.* napjára pályázat hirdettek. Fizetés: 594 hold szántóföld, mely most 220 koronáért bérbe van adva, ezen bérletösszegezen kívül 380 kor. a község pénztárából, 4 öl fa természetben vagy 112 kor. készpénzben, amiből a tantermet is köteles fűteni. Lassualapból 56 kor., államsegély nincsen, hanem 200 kor. iránt a kérvény folyamatban van, ha azonban az államsegély folyósítatik, azontul évi fizetés lesz 800 kor. a faértékkel együttvéve, de a Lassualapból az 56 kor. ezen kívül megmarad. Ha kántori teendőket tud, mellékjövödelemre számíthat. Lakása: 2 szoba, zárt konyha, kamra, pince, istálló, fűszer. Kert 350 □ öl. Az állomás okt. 1-én elfoglalható. A varra-súri róm. kath. iskolaszékre címzett folyamodványok alulírtokhoz küldendők! Nagy-Súr (Pozsony megye), *Sohajda Ignác* plébános. 483 1—1

Nagysenkveci (Pozsony m.) róm. kath. férfitanítói állásra *szepember 19-ig* pályázat hirdettek. Jövedelme 800 kor., 620 kor. községtől, 140 kor. államsegély, két öl fa és butorozott szoba. *Iskolaszék.* 488 1—1

A **nagyszécsenyi** róm. kath. iskolaszék egy osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: 800 korona fizetés, 200 korona lakbér, törvényben megállapított korpótlék. Köteleessége: egy osztályt vezetni és kántortanító akadályoztatása (betegség) esetén annak helyettesítése, amidőn a stóla illetéket kapja. Kellőleg fölszerelt kérvények 1905. *szepember 18-ig* a róm. kath. *iskolaszék elnöke*hez küldendők. 438 2—2

Pályázat a **p.-püspökii** kath. népiskolánál osztálytanítói állásra. Díjlevél: lakás, fűtés, 800 kor. készpénz. Határidő *szepember 14.* Róm. kath. *iskolaszék elnökség.* 469 1—1

Egri érseki megye

A **szendrői** róm. kath. hitközségben 4-ik tanítói állomásra *szepember hó 20-ig* pályázat hirdettek. Jövedelme: Egerből 400 kor. Gt. Közigység-féle alapítványból 80 kor. Ujhelyi Lajos-féle alapítványból 40 kor. Szendrőváros közös iskolaföld bérletéből 120 kor. Tűzifa 16 méter szállítással együtt 60 kor. Tandíj fejenként 2 kor. (50 gyermek) 100 kor. Lakás: két szoba, konyha, kamra, alkalmas házi kert. Összesen 800 kor. Nótanítók is pályázhatnak. *Krempászky István* esp.-plébános, Szendrő. 466 1—1

Hajduszoboszlói róm. kath. népiskola tanítói állására pályázat hirdettek. Fizetése: hitközségtől 50 kor., államsegélyből 750 kor., iskolaszék évenként magánfűtésre 40 koronát szavaz meg. Lakása egy szoba előszobával, kisebbszű kert. Tanítva a III—VI. vegyes osztályokat, templomba vezeti, ott felügyel, szükségből kántorságban segít. Nőlenek pályázhatnak. Kérvény keresztlevéllel, szabadállapotot igazoló lelkészi bizonyítvánnyal, tanképesítő oklevéllel, eddigi állomásokról működési s erkölcsi bizonyítvánnyal *szepember 17-ig* *Kalocsay Gusztáv* plébánoshoz küldendő. Állás választás után azonnal elfoglalható. 490 1—1

A horti róm. kath. népiskolához okleveles tanító kerestetik. Javadalom: 800 kor. készpénz havi előleges részletekben, egy butorozott szoba a szükséges fűtőanyaggal, esetleg korpótlék. Kötelessége az iskolaszék által kijelölendő osztály vezetése. A kellően felszerelt kérvények *szeptember 20-ig* alulírottához küldendők. *Vörösmarty János* plébános, iskolaszéki elnök, Hort (Heves m.) 477 1—2

Besztercebányai egyházmegye.

Karvalyi (Bars m. póstahely) 800 kor javadalmazású államilag segélyezett (készpénzben: államszegély, földberlet, termények kiváltása, stóla) róm. kath. tót-magyar tan nyelvű kántortanítói állomásra pályázhatnak *szeptember 17-ig* orgonálásban jártas tanítók. *A. iskolaszék.* 471 1—1

Csanádi egyházmegye.

Csanád vármegyébe kebeleztelt **Battonya** község róm. kath. iskolaszéke a Fehérló-utcai I—II-ik vegyes osztályú iskolájánál athelyezés folytan üresedésbe jött róm. kath. tanítói állásra ezennel pályázatot hirdet. Javadalma: 1. 1000 kor évi fizetés, havi előleges részletekben a hitközség pénztárából fizetve. 2. Két szoba, egy előszoba, pince, istálló és 533¹/₂ négyszögöl kertből álló természetbeni illetmény. 3. Egy vaggon kemény tűzifa, melyből a tanterem is kellőleg fűtendő. 4. 35 korona irrodatalány. Kötelessége a fentjelzett iskolánál az I—II-ik vegyes osztályt vezetni, a tornát felváltva a központi fiúiskolánál tanítani, valamint az ismétlő fiúiskolát sorrend szerint, 80 korona tiszteletdíj mellett felváltva tanítani. A kellőleg felszerelt kérvények ngos *Németh Sándor* t. b. kanonok, rk. plébános, iskolaszéki elnök írhuhoz a róm. kath. iskolaszékhez címezve *szeptember 15-ig* bezárólag benyújtandók. A később érkezett folyamodások nem vétetnek figyelembe. A választás szeptember 14-én tartatik meg és az állás azonnal elfoglalandó. *Németh Sándor* t. b. kanonok, rk. plébános, iskolaszéki elnök. 478 1—1

Kalocsai érseki megye.

Alkalmazást nyer nyolc hónapra okl. férfi-nótanító 70 kor, havi fizetéssel Mozsor, Bács vm. róm. kath. lelkész. 467 1—3

Kassai egyházmegye.

Lófalú (Sáros m. u. p. Bártfa) kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme: pénzben, földben, terményekben, 304 korona államszegéllyel 800 korona. A pályázati vizsga lófalui plébánián *szept. 20. Galyavitsky György* róm. kath. lelkész. 468 1—1

Felsőtökési kántortanítóság jövedelme készpénz 300 kor., stóla 100 kor., párbér 16 köb. vegyes élet és 48 kor., misékért 20 kor., ostayékért 10 kor., széna két szekér, 41 méter bükksfa, szántóföld felteltek, maga műveli. Két kath. hold és legelő. Öt-ára egyharmad. Lakás két szoba, kamra, pince, kert. Pályázhatnak *szept. 30-ig* oklevelesek, orgonát értő nők is. *Antal Károly* róm. kath. plébános, Abauj Tihany. 461b 1—1

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

A vasköhi róm. kath. kántortanítói állomásra 1905. *szept. 15-ig* bezárólag pályázat hirdettek. Fizetése 826 kor. készpénz, 40 kor. körűli stóla, 10 méteröl fa házhoz szállítva, kényelmes lakás összes melléképületekkel, 2 kert, az urbéres erdőség es legelőből 4 illetmény, ezenkívül a helyüttől szabad legeltetés. Mint járási központban kilátása nyílik zene es német nyelvoktatás után tetemes mellékjövödelemre. Tannyelv magyar. Okleveles pályázók felszerelt kérvényüket nagyméltóságu es főtisztelendő dr. *Szencsényi Pál* v. h. t. tanácsos, főpásztor es kegyúrhuoz intézve *Pók Emil* lelkészhez küldjék (Vasköh, Bihar megye). Próbaéneklés *szept. 20-án* tartatik. Az állomás okt. 1-én elfoglalandó. 446 2—2

Micske (Bihar m.) róm. kath. egyháznál kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: Természetben lakás kerttel, 12 hold föld haszonélvezése 510 K készpénz. Kérvények *Röckenszky Gyula* esperes-plébánoshoz küldendők. 472 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Hvoznici róm. kath. iskolánál *szept. 15-ig* s ebből kifolyólag Styávnikon 17-ig pályázat hirdettek. Fizetés: Hvoznicon 800 kor., 2 szoba, konyha, kamra, kert es elegendő tűzifa. Styávnikon 800 kor. s egy szoba, ahol orgonalmi tudók előnyben részesülnek. Tót nyelv ismerete szükséges. *Bullay István* styávniki plébános. 463 1—1

A lukii (Trencsén megye, nagydivinai plébánia) róm. kath. államilag segélyezett népiskolához magyar-tót nyelvben jártas, okleveles tanerő kerestetik mostani *szeptember huszadikáig*. Jövedelme: 558 korona államszegély, 242 korona hitközségtől, most épült szép új téglapületeben szabad lakás melléképületekkel, konyhakerttel, fűtéssel es korpótlékkal. Folyamodványok alulírottához címzendők. *Czeinesek János* iskolaszéki elnök. 482 1—1

Pannonhalmi egyházmegye.

A tényői (Győr m.) róm. kath. elemi népiskolánál megüresedett tanítói állásra *szeptember 14-ig* pályázat hirdettek. Fizetése: 800 kor., butorozott szoba, 20 korona lakás, 10 korona kertpótlék. Kötelessége: egy osztály vezetése, kántoriakban díjtalanul segíteni, gyermekeket templomba vezetni, ott fölügyelni. Okleveles férfiak pályázhatnak. Megjelenés előny. Az iskolaszékhez címzett kérvények főtiszt. *Beck Julián* plébános, iskolaszéki elnök írhuhoz küldendők. 476 1—1

Pécsi egyházmegye.

A miszlai róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelme: szép lakás, melléképületek es 1/4 hold házi kerten kívül 2/3 teltek kitünő rét es legeltelekkel joggal 620 kor. Minden házaspártól (130—140) egy mérce rozs es 20 fillér: 370 kor. Két öl hasábfu: 48 kor. Minden iskolástól (90—95) évnegyedenként 20, illetve 40 fillér: 70 kor. Ismétlő (gazdasági) 70 kor. Munkaváltáság 80 kor. Stóla 80—90 kor. Kérvények *szeptember 18-ig* Mislára, az iskolaszék elnökéhez küldendők. 487 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A tajtíi (Gömör m.) róm. kath. tanítói állomásra pályázat hirdettek. Jövedelme a hitközségtől pénz- es terményekben 276 kor. Államszegély folyósítva nem volt, de az állomás elfoglalása után azonnal kérvényeztetik. Lakása egy szoba es konyha, van istállója. Okleveles pályázók kérvényeiket *Fodor József* isksz. elnökhöz *szept. 23-ig* Czered (Nógrád m.) p. helyben küldjék. 481 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A velencei plébániához tartozó **Gróf Nádasdy pusztai** róm. kath. tanítói (tanítónői) állomásra pályázat hirdettek. Az állomással egybekötött évi jövedelem a következő: 1. Szabad lakás es kert 80 kor. 2. Evi készpénz fizetés 120 kor. 3. 300 kgr. buza 10 évi átlag szerinti értéke a 15 kor. 45 kor. 4. 900 kgr. rozs a 12 kor. 108 kor. 5. 150 kgr. árpa a 11 kor. 16 kor. 50 fill. 6. 28 kgr. konyhasó a 24 fill. 6 kor. 72 fill. 7. 17 kgr. birkahus a 60 fill. 10 kor. 20 fill. 8. Egy magyar hold 1200 □ öl kukoricaföld (előkészítési es betakarítási munkáit az uradalom viseli) 40 kor. 9. Három darab anyasertés szaporulatával kijáratással 60 kor. 10. 730 liter tej a 12 fill. 87 kor. 60 fill. 11. Az uradalom által biztosított tandíj 224 kor. 12. Szabad tüzelés 120 kor. összesen 918 kor. 2 fill. es az esetleges korpótlék. Pályázni kívánó képesített tanítók (tanítónők) nmélt. gróf *Nádasdy Ferenc* iskolafenntartó kegyúrhuoz címzett es kellően felszerelt folyamodványaikat folyó évi *szeptember 15-éig* a velencei plébánia hivatalhoz: Velence, Fejér m. pósta helyben, nyujtsák be. 473 1—1

Szepesi püspöki megye.

Szepesófalván egy róm. kath. tanítói állomásra *szept. 17-re* pályázat hirdettek. Fizetése 800 korona es kényelmes lakás. Okleveles tanítónők is pályázhatnak. Tót nyelv ismerete szükséges. A folyamodványok *Krávez Páter* ker. tanfelügyelő címere Szepeshanufalvára küldendők. 441 2—2

Váci egyházmegye.

A rákospalotai róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet kántortanítói állásra, melynek évi díjazása: 1. A hitközség részéről, különféle címeken 1267 korona 25 fillér. 2. A községtől 18000 korona szerződés szerinti kamatja. 3. Nyolcezer hívő után szabályok szerinti stóladíjak. 4. Természetben való lakás és 699 □ öl szántóföld. A szorosán körülírt feltételekért a pályázók írásbelileg a plébánia hivatalhoz fordulhatnak. A kérvény benyújtásának határideje *szeptember 20-án* déli 12 óra: a próbameneklés napja szeptember 21. délelőtt. Csak oly egypén választható meg, aki a próbán megjelent és az egyház összes feltételeit teljesíteni hajlandó. *Az elnökség.*

465 1-1

Veszprémi egyházmegye.

A somogy-szakacsai róm. kath. iskolához osztálytanító keresteük. Fizetése: 800 kor., 1 szoba fűtés és tisztogatással. Egy osztályt vezet, kántoriakban segédkezik. Oklevéllel felszerelt kérvények *szept. 24.* kéretnek iskolaszéki elnökhöz. Állás azonnal elfoglalandó.

462 1-1

Az **örvényesi** (Zalam.) kántortanítóságra e lapok 33, 34. számában megjelent pályázat *szeptember 21-én* 9 órakor tartandó választásig megújítatik. Aszófó. Plébános.

485 1-1

Vid róm. kath. kántortanítói állomására pályázat hirdették. Jövedelme az 1893. évi összeírás szerint államségéllyel 964 kor., szép új lakás, két szoba, meleg konyha, élestar, kamara, istálló, ólak eszeréptető alatt és kert. Kérvények *szeptember 20-ig Rácz Ferenc* esp. plébánoshoz Dabronyba, posta Nagyalásny Veszprém m. küldendők.

479 1-1

IV. képezdét végeztem, segédtanítói állást keresek. *Gabler Odón, Ecsér* (Pest megye).

475 1-1

Okleveles tanítónő segédtanítónak ajánlkodik, magyar tannyelvű iskolához. *Varga Mária*, Meneshely up. Nagyvázsony, Veszprém m.

464 1-1

Hasznos zeneművek:

I. Orgonára vagy harmoniumra: *Bach: Könnyű präludiumok és fugák* 65 kr. — *Hesse: Könnyű präludiumok* 65 kr. — *Körner: Gyakorlati orgonász* (646 darabbal) 180 frt. — *Nemesovits: Gyakorlati orgonász* 150 frt. — *Präludium-album* (100 drbbal) 65 kr. — *Rinek: Gyakorlati orgonaiskola* 180 frt. — *Mandelssohn összes orgonaművei* 1 frt. — *„Harmonium-album“* (100 transcriptio) 120 frt. — *Choralkönyv* (90 drbbal) 75 kr. — *Harmoniumgyöngyei* (80 transcriptio) 130 frt. — *Wannaus: Harmoniumiskola* 1 frt. — II. Zongorára: *Csárdás-album* 1 frt. — *Köhler: Gyakorlati zongoraiskola* 180 frt. — *Indulóalbum* 1 frt. — *Magyar dal-album* (200 dal) 130 frt. — *Hilsmann: Hegedű-iskola.* — *Strauss-album* (20 tánc hegedűre) 180 frt. — Arak forintokban. — Egyéb zeneművek és könyvek megrendelhetők: **Brichta E. könyv- és zeneműkereskedése Török-Bálint.** (Pestm.) Arjegyzék ingyen.

470 1-1

Daloskönyv

az új tanításterv alapján, hangjegyekkel, elemi népiskolák tanulói számára. 474 1-3

Kelemen Antal szekesfővárosi, **Vető Károly** győri tanítók és **Miháczek Vilmos** énektanár közreműködésével kiadja **Ujlaki Géza** a Tanügyi Értesítő szerk., a tanügyi tanács és tankönyvbizt. biz. tagja.

Kapható Győrött, Megyeház-utca 6. szám alatt a kiadónál.

I. füzet (I., II. és III. oszt. számára) ár 40 fill.

II. füzet (IV., V. és VI. oszt. számára) ára 60 fill.

Nagyobb rendelésnél árengedmény.

Nyomatott a Stephaneum nyomdában.

Elemi iskolákba ajánlom miniszterileg engedélyezett és ajánlott

számantszer gyűjteményemet.

Dr. ÉBEN MIHÁLY, nagykőrösi pléb.

491 2-4

Legjobb népiskolai daloskönyv a „**KIS MUZSIKUS**“. 100 gyönyörű magyar népdal, két szólamra, iskolai szöveggel. I. füzet 65 fill., II. füzet 80 fillér, együttes „**Szövegkönyv**“ a tanulók részére 40 fill. postával. Utalványon megrendelhető

JÓSVAY GÁBOR, kántortanító

Poroszló, Heves megye. 461 1-2

TIZ „TANTUM ERGO“

orgonakisérettel kapható **egy korona** beküldése ellenében bérmentve. — **Parák Lázár,** kántortanítónál, **T. szolcz,** Gömör megye. 486-1/3.

Orgonaépítési műintézet.**RIEGER OTTÓ**

villamos gépekkel berendezett cs. és kir. udv. orgonagyára

Budapest. VII., Garay-utca 48.

cs. és kir. udvari szállító, a Szentsír lovagja, a Ferenc József-rend lovagja.

A parisi s becsi világiállításon kitüntetve.

(484-53)

Legelősből árban és kedvező fizetési feltételek mellett kiváló tiszta legnyomású esztrényszerű (pneumatikai) tartós, nemes hangú orgonákat szállít. 30 év óta 150 orgonát szállított. Mindennemű orgonajavításokat és hangolásokat a legmunkáslelkűbb árban és lelkiismeretes pontossággal teljesít. — Orgona: jökörban tartásat megsekkelt árban elállítja. Tervezők és rajzok kívánatra díjmentesen.

A Szent-István-Társulat kiadványai.

Megrendelhetők: _____

a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

BIBLIAK.

Kis képes biblia, vagyis az üdvösség története. Kis gyermekek számára. Irta *Gerely József*. Az elemi iskolák I.—II. osztálya részére. 27 fametszetű képpel. Kötve 50 fillér.

Kis képes biblia, vagyis az üdvösség története gyermekek számára. Az elemi iskolák III.—V. osztálya részére. Irta *Gerely József*. 72 fametszetű képpel. Kötve 80 fillér.

Kleine Schulbibel mit Bildern, oder die Geschichte des Heiles für kleine Kinder. Für die I.—II. Klasse der Elementarschulen. Irta *Gerely József*. 27 fametszetű képpel. Kötve 50 fillér.

Kleine Schulbibel mit Bildern, oder die Geschichte des Heiles für Kinder. Für die III.—V. Klasse der Elementarschulen. Irta *Gerely József*. 72 fametszetű képpel. Kötve 80 fillér.

Malá Obrázková Biblia alebo Dejiny Spasenia, pre malú dieťky I.—II. triedy elementarních škôl. (Tól nyelvi kiadás.) Irta *Gerely József*. 27 fametszetű képpel. Kötve 50 fillér.

Malá Obrázková Biblia alebo Dejiny Spasenia, pre dieťky III.—V. triedy elementarních škôl. (Tól nyelvi kiadás.) Irta *Gerely József*. 70 fametszetű képpel. Kötve 80 fillér.

Malá Biblia Z-Kejpami ali Zgodba Zveč esanya za malo deesico. Za I.—II. Razred normalške šole. (Vend nyelvi kiadás.) Irta *Gerely József*. 27 fametszetű képpel. Kötve 50 fillér.

Malá Biblia Z-Kejpami ali Zgodba Zveč esanya za malo deesico. Za III.—V. Razred normalške šole. (Vend nyelvi kiadás.) Irta *Gerely József*. 70 fametszetű képpel. Kötve 80 fillér.

Bibliai képek a még olvasni nem tudók kis gyermekek számára. *Gerely József* «Kis képes biblia» képeiből össze állva. Füzve 20 fillér.

Rövid vezérkönyv a «Kis képes biblia» I.—II. osztályú részének módszeres tmitéséhez. Irta *Gerely József*. Füzve 40 fillér.

Képes Biblia, vagyis az üdvösség története. Külön kiadás. Polgári iskolák részére. 72 fametszetű képpel és térképpel. Irta *Gerely József*. Füzve 1 korona +0 fillér.

O-szövetségi bibliai történetek.

Középiskolák használatára. 22 képpel és egy térképpel. Irta *Pokorny Emanuel dr.* Füzve 1 K 20 f.

Uj-szövetségi bibliai történetek.

Középiskolák használatára. 41 képpel és 1 térképpel. Irta *Pokorny Emanuel dr.* Füzve 1 K 20 f.

Bibliai történetek. Polgári és felső leányiskolák használatára.

69 képpel és 1 térképpel. Irta *Pokorny Emanuel dr.* Füzve 1 korona 60 fillér.

Bibliai történet kisebb gyermekek számára. Irta *Roder Alajos*.

Kötve 42 fillér.

Bibliai történet, iskolai könyvül közepkorú gyermekek számára. Irta *Roder Alajos*. Kötve 50 fillér.

Bibliai történet, iskolai könyvül nagyobb gyermekek számára. Irta *Roder Alajos*. Kötve 1 korona 3 fillér.

Biblische Geschichte für Kinder. Irta *Roder Alajos*.

Kötve 42 fillér.

Biblische Geschichte für die mittlere Jugend. Irta *Roder Alajos*. Kötve 50 fillér.

Biblische Geschichte. Schulbuch für die reifere Jugend. Irta *Roder Alajos*. Kötve 1 korona 6 fillér.

Deje biblické pre dieťky. (Tól kis biblia.) Irta *Roder Alajos*. Kötve 42 f.

Zgodbe sztároca i noveca zakona za solsko de-zo poleg knjige. (Vend kis biblia.) Irta *Roder Alajos*. Kötve 42 f.

Biblična dogodovština za ditcu, poleg knjige. (Horvát illj. kis biblia.) Irta *Roder Alajos*. Kötve 42 fillér.

Istoria biblica. (Román kis biblia.) Irta *Roder Alajos*. Kötve 42 f.

Szvjascennaja Istoria vethah i no vaho zavita diva ditei. (Röhen kis biblia.) Irta *Roder Alajos*. Kötve 42 fillér.

Kratka pripetenja sveto, a pisma za školšku mladinu hrvatskoga naroda. (Györgygyázmezei horvát kis biblia.) Kötve 36 fillér.